

بررسی میزان رعایت بهداشت دست در پنج موقعیت بین پزشکان و پرستاران بیمارستان سوم شعبان

مریم قدرتی^۱، آذین علمی^۱

۱- واحد تحقیق و توسعه شرکت شیمیایی نوین پاک شرق

مقدمه و هدف: ساده‌ترین، کم‌هزینه‌ترین و موثرترین روش برای پیشگیری و کاهش خطر عفونت‌های مرتبط با مراقبت‌های بهداشتی درمانی انجام بهداشت دست می‌باشد. این عمل باعث کاهش هزینه‌های درمانی و مدت اقامت بیماران، همچنین ارتقاء سلامت بیماران، مراجعین و کارکنان می‌شود.

برای پیشگیری از عفونت‌های بیمارستانی لازم است که کارکنان سیستم‌های بهداشت و درمان: دانش کافی از کنترل عفونت داشته باشند؛ بیش لازم برای تشریک مساعی، تعهد و مهارت لازم برای فراهم کردن مراقبت ایمن از بیمار را داشته باشند. میانگین پذیرش رعایت بهداشت دست در مراکز درمانی زیر ۵۰٪ تخمین زده می‌شود و براساس گروه حرفه‌ای کارکنان و پنج موقعیت رعایت بهداشت دست؛ این میزان متفاوت است. یکی از مواردی که سبب تفاوت در میزان رعایت بهداشت دست می‌شود پنج موقعیت متفاوت رعایت بهداشت دست و میزان پذیرش کارکنان رده‌های مختلف حرفه‌ای جهت الزام به رعایت آن می‌باشد به عنوان مثال میزان رعایت بهداشت دست قبل از پروسیجر آسپتیک و یا میزان رعایت بهداشت دست در گروه پرستاران.

روش پژوهش: در این مطالعه توصیفی مقطعی، میزان رعایت بهداشت دست با استفاده از چک لیست پنج موقعیت رعایت بهداشت دست سازمان جهانی بهداشت (قبل از تماس با بیمار، قبل از انجام کار آسپتیک، بعد از تماس با ترشحات بیمار، بعد از تماس با بیمار و بعد از تماس با محیط اطراف بیمار) در طول مدت دو هفته در خرداد ماه سال ۹۶ در بیمارستان سوم شعبان سنجیده شد. پس از تکمیل فهرست واری‌های مربوطه در مدت مقرر، نتایج در فرم مربوطه ثبت گردید. تعداد موقعیت‌های پیش-آمده جهت بهداشت دست و تعداد موارد رعایت شده شامل Hand Wash (شست‌وشوی دست) و Hand Rub (ضدعفونی دست با محلول ضدعفونی‌کننده) مشخص شد. جهت نتیجه‌گیری نهایی میزان رعایت بهداشت دست، مجموع تعداد موارد فعالیت HW و HR بر تعداد موقعیت‌ها تقسیم گردید و نتیجه حاصله در عدد ۱۰۰ ضرب گردید.

نتایج و بحث: نتایج مطالعه حاضر نشان داد میانگین رعایت بهداشت دست در پنج موقعیت توسط کلیه کارکنان ۳۵,۰۴٪ است که این میزان در گروه پزشکان ۳۱٪ و گروه پرستاران ۴۳,۴٪ می‌باشد. همچنین میزان رعایت در موقعیت قبل از انجام پروسیجر آسپتیک توسط پزشکان ۴۰٪ و توسط پرستاران ۷۰٪ ولی در موقعیت بعد از تماس با محیط اطراف بیمار توسط پزشکان ۹,۱٪ و توسط پرستاران ۱۹,۱٪ می‌باشد.

به نظر می‌رسد اکثر کارکنان مرکز به اهمیت رعایت بهداشت دست در ۵ موقعیت واقف نیستند. برای مثال اهمیت بیشتری برای موقعیت قبل از پروسیجر آسپتیک نسبت به موقعیت بعد از تماس با محیط اطراف بیمار، قائل هستند. که در این خصوص الزام آموزش در جهت احتمال انتقال عفونت به خود کارکنان هنگام عدم ضدعفونی دست در موقعیت بعد از تماس با محیط اطراف بیمار احساس می‌شود. همچنین به علت برگزاری جلسات آموزشی و همچنین وجود قوانین نظارتی بیشتر بر رفتار و عملکرد پرستاران در مقایسه با پزشکان میزان رعایت بهداشت دست در گروه پرستاران بیشتر است. باید توجه داشت از الزامات افزایش میزان رعایت بهداشت دست، جلب موافقت پزشکان جهت تعیین یک چارچوب در ارتباط با رعایت بهداشت دست و همچنین افزایش آگاهی این گروه درمانی از اهمیت رعایت بهداشت دست می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: بهداشت دست، کنترل عفونت، اندازه‌گیری رعایت بهداشت دست